

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din. : : inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravištvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 10.

V Ljubljani, 31. maja 1929.

XLVI.

VSEBINA: Najprej: dobro organizirana produkcija. — Dober travnik. — Uspeh umetnih gnojil pri ajdi. — Zatirajmo ja-
bolčnega zavijača. — Zimska pozeba in njene posledice. — Letošnje zeleno cepljenje. — Bolhači na hmelju. — Planšarski
odsek Kmetijske družbe. — O pospeševanju ovcereje v Sloveniji. — Kunčje pasme. — Vprašanja in odgovori. — Iz delo-
vanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Inserati.

Najprej: dobro organizirana produkcija.

Pri nas imamo dva pridelka, ki sta najbolj po-
trebna ugodnejše prodaje. To sta mleko in vino. Če
presojamo današnje vnovčevanje teh pridelkov, vi-
dimo, da manjka obema dobrih odjemalcev. Pa ne
samo to! Tudi cene mleka in vina so tako različne
in v obče tako slabe, da je treba odpomoči. To od-
pomoč moramo iskati pred vsem v dobro zasnovani
organizaciji celotne produkcije.

Za povzdigo mlekarstva imamo številne mle-
karske zadruge, vendar premalo in brez enotnega
vodstva in zato tudi brez popolnega uspeha.

V Ljubljani je danes sveže mleko po 3 Din liter
ali 12 K, zunaj po deželi pa po 6 in 7 K, torej še
enkrat ceneje. Tako velika razlika ni upravičena, je
pa posledica neurejenih razmer. Kdo je temu kriv?
Pravzaprav kmetovalci sami, ker se premalo za-
vedajo svojih gospodarskih nalog. Vsi, brez izjeme,
bi se morali potegovati za to, da se take razlike po
možnosti zblížajo in izravnaajo. To se da izvesti le
s pomočjo splošno obsegajoče organizacije, ki mora
zavzeti vse kraje, iz katerih se mleko dobavlja. Od
vasi do vasi, od hiše do hiše je treba pridobivati
kmetovalce, da se začnejo skupno zavzemati za
svoje koristi. Za napredek mlekarstva je treba zdru-
ženih moči in skupnega vodstva. Kjer ni mogoče
oddajati svežega mleka, naj se izdeluje maslo ali pa
sir. To naj se godi tudi v mlekarnah z manjšim ob-
segom, toda pod vodstvom, ki bo osredotočeno.

Položaj z našim vinom je še slabši, tako da ne
pridemo vum iz vinske krize. Danes ima naše vino
sploh tako slabo ceno, da je vsa rentabiliteta našega
vinogradništva spričo naraščajočih stroškov za ob-
delovanje naravnost izključena. Razen tega ga je
sploh težko prodati. Temu ni kriva samo konku-
renca z vnanjimi vini, ampak krivi smo tudi sami,
ker hodimo vsak svoja pota, ker smo neorganizirani.
Kolikokrat se je že poudarjala potreba vinarskih
zadrug, toda zastonj! Res je manjkalo tudi dela na
merodajnih mestih, toda glavni krivci smo mi, ker
nam manjka medsebojnega zaupanja in potrebnega
zanimanja za skupno delovanje. Brez tega pa ne

pojde! Od gorice do gorice se morajo vinograd-
niki organizirati, če so navezani na prodajo svojega
pridelka in če hočejo izhajati. Ni lahka ta naloga, toda
potrebna je in današnji čas jo zahteva, če hočemo,
da se bo naše vinarstvo obrnilo na bolje in da bomo
lažje in boljše prodajali naše vinske pridelke.

Dober travnik.

(Posnetek iz spisa Vičanskega Škerleca.)

„Kakršni so travniki, taka je živinoreja.“ Na
dobrem travniku se pridelata najboljše, najokusnejša
in najcenejša krma, in je tudi ves pridelek bolj za-
nesljiv kakor na njivah. Tečnost krme se ravna po
oskrbovanju travnika. Res je, da izhajama dandanes
že brez travnikov, ker se potrebna krma lahko na
njivah prideluje, vendar so in ostanejo dobri trav-
niki temelj naprednega gospodarstva.

Kjer je slaba živinoreja, tam nima živina skoraj
nikake cene. Ljudje pa pravijo: „Ako bi imel dobro
krmo, bi postregel živini že s čim boljšim!“ S temi
besedami pa ni živini nič pomagano. Naj je travnik
močvirnat ali sestradan, naj raste na njem en voz
sena ali štiri, jim je vse eno.

Dokler bodo kmetovalci po strani gledali osu-
ševanje mokrih in malovrednih travnikov, prezirali
potrebno oskrbovanje travnikov in gnojenje, toliko
časa ne more živinoreja naprej.

Naši vičanski močvirnat in malovredni travniki,
so postali vsled osuševanja (drenaže) vzorni travniki.
Od daleč in od vseh strani jih pridejo za napredek
vneti gospodarji ogledovat. Iz zapuščene in malo-
vredne zemlje, so nastali najlepši travniki. Na enem
oralu je zrastle prej en voz slabe in kisle krme; da-
nes pa zraste po štiri voze prav lepe in dobre krme.
Izkušnje zadnjih let nas uče, da se dajo iz slabih
travnikov napraviti prav dobri travniki.

Zato bodi naša prva skrb, da naše travnike čim
prej popravimo. Pripoznam, da je marsikateremu
posestniku res težko z lastnimi sredstvi izboljšati
svoje travnike, nekaterim tudi nemogoče, ker so take
drenažne naprave združene z velikimi stroški.

Pomisliti in preudariti nam je potrebno vse. Po
mojem mnenju bi kazalo, da si shujemo vodovodne

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

zadruga, posebno tam, kjer se nahajajo skupni travniki, ki so že po naravi muhavni in malovredni. Te korporacije bi se potem obrnile na oblastni odbor s prošnjo, naj jim priskrbi potrebne načrte (projekte) in izdatno državno podporo za osuševanje travnikov.

Naš posestnik nima potrebnih sredstev, da bi si izboljšal svoje travnike s pomočjo drenaže. Oblastni odbor bo rekel isto. Mogoče tudi država, da ni denarja za tozadevne naprave. Pa kaj za to! Saj vemo, da ima naša država kredit in da lahko najame posojilo in ustanovi z njim fond za pospeševanje živinoreje. To posojilo naj bi se najelo za dobo kakih 10 let.

Ko bodo naši travniki s pomočjo državne podpore izboljšani, bi plačevali posestniki državi lažje

predpisani davek, kajti imeli bodo 4- do 5-krat večje in 4- do 5-krat boljše pridelke na svojih izboljšanih zemljiščih. S pomočjo dobrih travnikov pridemo do obilne in lepe živine in s tem do večjega blagostanja v vsem gospodarstvu. Po tem načinu izboljšanja naših travnikov bi ne bil nihče prehudo prizadet, posebno država ne, in godilo bi se sčasoma vsem stanovom bolje nego sedaj.

Ako se bo pa našega kmeta pri njegovem napredku preziralo, bo sčasoma docela gospodarsko propadel. Samoumevno je, da bodo pri tem trpeli tudi drugi stanovi. Pripomnim, da imam jaz vse svoje travnike izboljšane in prenovljene, zato imam izkušnje in zato sem spisal ta članek v vzpodbudo. Reči smem, da so in ostanejo dobri travniki **močan temelj kmetijstva in države.**

Uspeh umetnih gnojil pri ajdi.

Umetna gnojila uporabljamo že splošno pri ajdi, in sicer z dobrim uspehom. Posebno dobro učinkujejo superfosfati, ki imajo lahko raztopljivo fosforovo kislino, in kalijeva sol, ki ima istotako lahko raztopljivi kali. Obe te snovi sta pa posebno važni pri ajdi. Za mernik posetve potrebujemo 30 kg superfosfata in 10 kg kalijeve soli.

Na priloženi sliki (gl. sl. 26.) pa vidimo uspeh polnega gnojenja, in sicer s poskusne parcele, ki je bila le 50 m² (pol ara) velika. Druga parcela, istotako velika, ni

bila nič gnojena. Za gnojenje se je na prvi parceli porabilo 0.5 kg kalijeve soli, 1.5 kg superfosfata in 0.6 kg čilskega solitra.

Sl. 26. Uspeh polnega gnojenja pri ajdi na poskusni parceli, veliki 50 m².

O = brez gnojenja:

Pridelek: 1420 kg zrnja
1500 kg slame

KPN = s polnim gnojenjem:

100 kg 40% kalijeve soli,
300 kg superfosfata,
60 kg čilskega solitra
2140 kg zrnja,
1820 kg slame,

Ker znaša večji pridelek 720 kg zrnja (2140 — 1420)	in vrednost njegova po 2.50 Din	1800 Din
in 320 kg slame (1820 — 1500)	in vrednost njena po 0.75 Din	230 Din
znaša vrednost večjega pridelka		2030 Din
ker znašajo stroški za umetna gnojila skupaj		672 Din
se pokaže čistega dohodka		1358 Din,

kar kaže lep uspeh umetnega gnojenja, ki ga je pripisati **polnemu** gnojenju, t. j. gnojenju s kalijevo so-

ljo, superfosfatom in čilskim solitrom. Uspeh gnojenja je očividno.

R.

Zatirajmo jabolčnega zavijača!

Jabolčni zavijač ali jabolčni črv nam ugonablja leto za letom izredno veliko okusnega sadja s tem, da postane piškavo. To je izredno opasen škodljivec, ki se pri nas vedno bolj širi. V nekaterih legah je sadje potem škodljivcu naravnost ogroženo, tako da ni najti lepega plodu, ki bi ne bil piškav.

Sadjarji navadno ne vedo, da je ta škodljivec metuljček, podoben molju ali večji in da leta v mraku, odnosno ponoči začetkom junija meseca. Poznajo samo gosenico ali črva, ki ga je najti v piškavem sadju.

Vkljub temu, da se zavedajo, kakšno škodo dela ta črv, ne ukrenejo ničesar proti njemu. Sedaj je čas, da nastopimo tudi proti temu škodljivcu. Me-

tuljček leta, kakor že povedano, prve dni junija. Ob tej priliki leže samica na mlade plodove, pa tudi na listje in veje, svoja jajčeca, in sicer po 30 do 50 komadov. Po preteku 8 do 14 dni se izležejo gosnice, ki se zajedo običajno skozi muho ali čašo, včasih tudi skozi lub v sredino plodu do peščiča, kjer potem razjede pečke. Ko gosnica dorase, se po niti spusti na zemljo ali pa na deblo, kjer si poišče primerne zavetje, pod skorjo ali kjerkoli, da prezimi kot gosnica. Obda se namreč s pajčevino in šele spomladi se končno preobrazi v bubo, iz katere izleti junija meseca zopet metuljček. V posebno ugodnem vremenu se tekom poletja razvijeta celo dva zaroda, ki nam napravita izredno škodo.

Najuspešneje ga zatiramo, če sedaj škropimo sadno drevje s snovmi, ki vsebujejo arzenik ali mišico, to so predvsem švajnfurtska zelenila, kakor **silesia** in **urania**, ki vsebujeta 54 do 56% arzenika. Škropimo drevje takoj po cvetju, najkasneje pa v 10 dneh po tem, da zastrupimo vse mlade liste čaše (muhe), dokler se ne zaprejo. V zadnjem času uporabljamo najbolj silesia-zelenilo. Je to **hud strup tudi za človeka**. Ker vsebuje arzenik, moramo biti s temi sredstvi previdni. Po vsaki rabi je roke dobro umiti. Navadno ga mešamo med galično škropivo ali pa rabimo to sredstvo tudi samo zase. Škropivo napravimo tako-le: Na 12 do 15 dkg silesia - zelenila primešamo 1 do 1½ kg ugašenega apna in vse skupaj zmešamo v kašasto brozgo. To brozgo zlijemo med mešanjem v sod s 100 litri vode. Preden uporabimo to brozgo, jo še preizkusimo z belim fenoltaleinovim papirjem, ki mora pordečeti, če je dovolj apna v škropivu. Namesto z vodo, lahko mešamo brozgo tudi z že pripravljeno raztopino modre galice in apna, kakor jo uporabljamo za škropljenje drevja proti škrlupu in drugim sličnim boleznim. Med škropljenjem je tekočino večkrat premešati, ker se hitro sesede.

Preprosto se zatira ta škodljivec tudi na ta način, da napravimo okoli dreves tekom poletja umetna skrivališča v podobi pasov. Najenostavnejše pasove delamo iz slame ali pa iz cunj, ki jih ovijemo na deblu približno 1 m od tal. Prav praktični so tudi pasovi iz debelega valovitega papirja, ki ga navežemo ravnotako okoli debla. V le-teh se potem skrivajo gosnice, katere potem lahko uničimo.

Fr. Kafol.

Zimska pozeba in njene posledice.

Mnogo se je čitalo po časopisju o zimski pozebi v posameznih vinskih okrajih. Eni popravljajo, drugi pretiravajo. Vzemimo zdaj resnična dejstva, ki se dajo danes otipati, če jih eden ali drugi noče videti. Mnogo je še takih, ki pravijo, saj ni tako hudo, ker lepo odganja. Daj Bog, da bi ne bilo in da bi od nas nihče ne dočakal tej zimi enakega mraza. Kmetujem že 33 let, pa še ni bilo v mojem, niti v sosednjih vinogradih opaziti zimske pozebe. Letos Vam pa podam resnično sliko svojih dveh vinogradov, od katerih leži eden bolj proti zahodno-južni strani, v zavetni legi, drugi pa na vzhodno-južni opoldanski legi, 255 m nad morsk gladino na visokem griču „Libno“, občina Videm. Prvi je bil zasajen l. 1895., drugi pa

l. 1910. deloma s cepljenimi korenjaki, deloma s korenjaki zeleno pocepljenimi in pogrubanimi s sledečimi vrstami domačih sort in ameriških podlag, ki so letos močno pozeble, kar je povzeto iz dodanih odstotkov mrtvih oces:

plavec	cepljen na	portalis	ima	59 %	mrtvih oces
»	»	montikolo	»	54	»
kavščina	»	portalis	»	25	»
frankinja	»	montikolo	»	25	»
»	»	teleki 9	»	29	»
rizling (rivček)	»	portalis	»	25	»
»	»	montikolo	»	5	»
portugalka	»	portalis	»	94	»
»	»	montikolo	»	—	»
imperial	»	portalis	»	96	»
žlahtnina	»	»	»	94	»
volovna	»	»	»	68	»
kraljevina	»	»	»	96	»
magdalenka	»	»	»	95	»
»	»	montikolo	»	9	»

Od trt, ki so bile cepljene na zeleno in visoko izgojene, ni pri meni pozebla niti ena, naj si bo te ali druge vrste. Največ so zdržali mladi nasadi, cepljeni na Rupestris-Göthe. Stari nasadi na portalis so pa največ trpeli in pri različnih sortah. Pretežna večina v našem okraju ima pocepljene vinograde s plavcem in kavščino, deloma frankinjo, rizlingom, volovno in kraljevino. Iz tega je posneti, da bo pičlo polovico pridelka nastopno jesen, ako bi ostalo brez vsakih uim. Torej vsa prerokovanja ne pomagajo nič, rezati rano ali pozno, ker zaradi par oces na koncu rozge ne moremo obliko trte pustiti. Mnogo 1 m dolgih šparonov je bilo treba potrezati, ker so bili mrtvi.

Sedaj na pogledimo v bodočnost, kako se bo izhajalo. Vinogradnik nima od nikoder nobene podpore, nobene zaščite. Kam jadramo, kam plovemo? Leta 1925. je bil slab in pičel vinski pridelek, ki se ni dal vnovčiti, leta 1926. je vse toča pobila, leta 1927. ni bilo tudi tam nič, kjer toče ni bilo in lansko leto 1928. smo zopet na istem mestu, ker se vina ne da v denar spraviti.

Kar je lansko leto od suše ostalo, je pa mraz vzel. Semenski krompir, fižol in koruzo je bil marsikateri primoran kupiti za drag denar. Sedaj nam pa prihaja čas škropljenja in kje bo vzeti denar za galico, ker so že vsi predalčki pometeni za živež in semena?! Tisti, ki so opazovali posledice zimske pozebe in nje potek, so se pravočasno obrnili na pristojna mesta, da so jim priskočila na pomoč v toliko, da dobijo galico po znižani ceni. Pri nas se je pa samo govorilo in obetalo, da se bo skrbelo za dobrobit kmeta in revnih. Prosimo vse merodajne kroge, da nam priskočijo v letošnjem slabem položaju v eni ali drugi obliki na pomoč in da zaščitijo naš vinski pridelek, ki je glavni dohodek našega okraja. Številka 9. nam ni nobena v dobrem spominu. Leta 1899. smo bili še v vinogradniških povojih. Leta 1909. ga je bilo preveč in je bilo slabo. Leta 1919. ga je bilo malo in je bilo kislo, in letos 1929. ga bomo najbrže zopet na brente šteli, in še to je vprašanje, kakšno bo. Lanske zaloge, kolikor jih kdo še ima, bodo prišle še prav.

Planinc, Libno.

Letošnje zeleno cepljenje.

Kakor z drugimi vinogradniškimi deli, se bomo letos tudi s precepljevanjem na zeleno vsaj za par tednov zakesnili. In če se vreme ne prevrže stalno na lepo, se bo ta zakesnitev prav gotovo še podaljšala, tako da nastane vprašanje, ali bi ne bilo zelenega cepljenja na stalnem mestu za letos sploh opustiti, ker bi cepiči vsled prepozne cepitve in nezadostne toplote ne dozoreli dobro ter bi nam pozimi lažje pozebli.

Splošno zeleno cepljenje bi pa kazalo v gotovih slučajih opustiti ter prenesti na prihodnje leto zaradi tega, ker bo vsled zimske pozebe premalo zelenih cepičev, odnosno bodo cepiči še slabi in bi morali porabiti povečini tudi one poganjke, ki bodo imeli nekaj zaroda na sebi.

Pri tako nestalnem, hudomušnem vremenu je tudi uspeh cepljenja slabši, zlasti še, ker gumijeve vezi hitro popokajo, še preden se namreč cepič dobro zaraste in ga vsak vetrček kaj lahko odlomi. Poleg tega bo letošnja nega trt zahtevala mnogo pazljivosti pri mandanju (odstranjevanje in prikrajševanje nerodovitnih in nepotrebnih poganjkov) ter pri zatiranju bolezni in drugih škodljivcev, če hočemo ohraniti zdrav zarod ter vzgojiti nekaj lepih poganjkov za prihodnje leto.

S tem, da zeleno cepljenje za eno leto prenesemo, ne izgubimo na donosu. Nasprotno še pridobimo, kajti s tem postane podlaga močnejša in odpornejša, in ker bodo tudi cepiči dobro negovanih žlahtnih trt prihodnje leto močnejši, bomo cepljenje lahko o pravem času izvršili in se bo med poletjem tako cepljena trta prav krepko razvila in tuptam že nekaj obrodila.

Kjer pa trtje ni toliko trpelo od zimske pozebe in se podlaga in poganjki žlahtnih trt dobro in krepko razvijajo, kjer je torej primernih cepičev dovolj na razpolago, naj se tako cepljenje brez odloga in pomisleka že letos izvrši. Samo s pridnim škropljenjem ne smemo letos preveč štediti, osobito v mesecih junij-julij.

Ker se moramo boriti z vedno večjimi vinogradskimi težavami, zato je skrbeti, da vzgojimo takoj v prvih letih po saditvi čim bolj krepke, močno rodovitne in odporne trte ter da te prav skrbno (intenzivno) gojimo, ker drugače se vinogradništvo v sedanjih razmerah ne bo niti več izplačalo.

Gombač.

Bolhači na hmelju.

Prof. inž. V. Sadar — Bukovo.

Bolhači so drobni hroščki, ki s svojo čelustjo napravijo obilo škode. Poleg uši so bolhači najpogostejši obiskovalci naših hmeljnikov. Od majnika do branja jih gomazi vseporno po listju; posebno živahni so v lepem solnčnem vremenu. Ob deževju jih pa ni mnogo videti. Lotijo se vseh sočnih hmeljnih organov. Mladi sočni listi na mladica in listki na storžju jim najbolj teknejo.

Značilna podoba, po kateri spoznamo škodljivca, je kot sito preluknjan list. Luknjice so belo obrobene. Bolhači izjedajo luknje kot za stavo in jih nimajo nikdar dovolj. Navadno puste od celega lista le ogrodje, gole žile. Ne lotevajo se le razvitih listov,

temveč navrtavajo še smotane liste; mladice zaradi tega oslabijo in krnijo, storžja se razvije le malo. Najobčutnejšo škodo napravijo seveda na storžju, če ga docela preluknjajo.

Bolhači se zarodijo na leto dvakrat; prvi zarod živi aprila in majnika, drugi pa od julija do avgusta. Majnika in junija se jih moramo najbolj varovati. Tedaj je namreč rastlina še nežna in zato je škoda najobčutnejša. Julija in avgusta ne morejo napraviti na razvitih rastlinah tolikšne škode.

Samica polaga jajca 3—5 cm globoko v zemljo in še isto leto se izvalijo ličinke, ki prezimujejo 7 do 15 cm globoko v zemlji. V razpokah, pod ostanki hmeljevine in pod plevelom prezimijo tudi hroščki in polagajo jajčka začetkom aprila.

Zatiranje: Najboljši pripomočki za zatiranje bolhačev je čistota hmeljnika in okolice, škropljenje in otresanje hroščkov. Čim se bolhači prikažejo, jih lovijo na deske, namazane s katranom, ki jih nosijo med vrstami hmelja in s katerimi zadevajo ob rastline. Bolhači odskakujejo in se lovijo na katranu. Dokler rastline še niso napeljane, lahko povežemo nanje znotraj s katranom namazane stožce iz lepenke. Ko so rastline že visoke, postavljajo pod nje s katranom namazan papir ali platnene cunje in stresajo bolhače na te podložke.

Najbolje se je obneslo škropljenje. Otresanje je zamudno in ima nepopoln uspeh. Najbolje je škropljenje z 2% raztopino tobačnega izvlečka ali švajnfurtskega zelenila. Švajnfurtsko zelenilo lahko primešamo bakrenoapneni brozgi. 100—200 g stresemo v apneni belež, ga dobro zmešamo, nato pa dolijemo raztopino galice in seveda pošteno mešamo. Tobiačni izvleček tudi lahko primešamo kar bakrenoapneni brozgi (1—2%).

Okoli storov natrosijo lesnega pepela, saj, cestnega prahu. Ta sredstva pa bolhačem ne škodijo, temveč jih le prestrašijo. Tomasova moka, apneni in tobačni prah jih pa uničujejo. V trgovini prodajajo tudi razne praške, s katerimi je hmelj potrositi. V Nemčiji je znan prašek „Eklatin“, na Češkem in Angleškem „Polvo“. Na Češkem sta se pojavila na trgu prašek „RI 26“ in „Silesia“. Praške moramo fino razpršiti s posebnimi prašilci. Uporabni so žveplalniki za vinograd. Škropiti in prašiti pa moramo zelo mirno in od daleč, kajti če bolhače preplašimo, poskačejo na tla in se skrijejo.

V Ameriki ovijajo hmeljevke z lepilnimi pasovi. V Vojvodini so lani uporabljali „Nosprasen“, ki ga hvalijo, nemški poskusi pa niso zanj izpadli ugodno. Pri nas se proizvaja in prodaja sredstvo „Hmelin“, ki je porabno za zatiranje vseh živalskih škodljivcev. 40 dkg hmelina se dobro zmeša s 3 litri bakrenoapnene brozge in dopolni na 300 litrov te raztopine. Hmelin povzroči, da se bakrenoapnena brozga bolje prime na listje in da dalje časa učinkuje. Glavno delovanje pa obstoji seveda v tem da zatire škodljivce. Hmelina se potrebuje malo, 80 dkg—1 kg zadostuje za 1000 rastlin in za enkratno škropljenje. Kg stane okoli 30 Din. Hmelin se dobi pri Petru Mioviću, Maribor, Kopitarjeva ul. 6. Hmelin se dobro uporablja tudi v zelenjadarstvu in cvetličarstvu. Želeti bi bilo, da naši hmeljarji preizkusijo to sredstvo in da svoje uspehe ali neuspehe objavijo. Bilo bi dobro, da imamo domače in seveda res uporabno sredstvo proti škodljivcem na hmelju. Hmelin bi bil po mojem mnenju uporaben tudi proti rdečemu pajku.

Planšarski odsek Kmetijske družbe.

Na seji glavnega odbora Kmetijske družbe, dne 4. maja t. l., je bil storjen soglasen sklep, da se ustanovi poseben planšarski odsek v okviru Kmetijske družbe.

Slovenija je deloma alpska dežela in ima okrog 300 planin z več nego 54.000 ha površine in z donosom preko 100.000 q sena. Vsled tega ima kmetijstvo osobito v zahodnem delu Slovenije izraziti značaj planinskega kmetijstva. Temelj planinskemu kmetijstvu pa sta **živinoreja** in **planšarstvo**. Pod pojmom planšarstvo razumemo planinsko pašništvo, zvezano z mlekarstvom in sirarskim obratovanjem na planinah. Tu preživlja planinski kmetovalec skozi več mesecev svojo živino, da prihrani v dolini pridelano krmo za zimo. Njegova živinoreja je odvisna od donosa planin in zato je planšarstvo bistveni del planinske kmetije in bitne važnosti za gorenjskega kmeta.

Planinsko kmetijstvo je čisto svoje vrste kmetijski obrat. To dejstvo se je dosedaj vse premalo upoštevalo. Dočim imamo za vsako kmetijsko panogo že posebna društva (vinarsko, sadjarsko, hmeljarsko, čebelarstvo itd.), je planšarstvo ostalo prezirana pastorka. In vendar potrebuje baš planinski kmet na svoji po naravnih silah najbolj ogroženi postojanki največ pobude in podpore.

Po drugih planinskih državah je to drugače. V Švici imajo planšarsko društvo, ustanovljeno l. 1863. z več nego 7000 člani, kateremu ima švicarsko planšarstvo zahvaliti svoj procvit; avstrijsko-nemške alpske dežele imajo svoje planšarsko društvo, ki izredno živahno deluje in je svoj vpliv uveljavilo posebno tudi pri ustvarjanju novih planinskih zakonov. Koroška na pr. je imela že pred vojno svoje planšarsko društvo in vsekakor ni goli slučaj, da so bile baš koroške planine pred vojno najbolj urejene in oskrbovane v bivši Avstriji. Danes se planšarstvo uveljavlja celo že mednarodno in se pripravlja internacionalni planšarski kongres v Bernu.

Naše slovensko planšarstvo pa je še neobogljeno dete, ki potrebuje skrbne nege, vzgoje in vodstva. Vse to mu hoče dati naša matica — Kmetijska družba, v kateri naj bi se sploh osredotočilo kmetijsko-strokovno delovanje in pospeševanje vseh panog kmetijstva. Skrb za planšarstvo prevzame novoustanovljeni **planšarski odsek**. V njem so možje, ki nam s svojim znanjem in izkušnjami jamčijo za uspešno delo.

Naloga planšarskega odseka bo predvsem buditi v planinskem kmetu razumevanje in zmisel za umno planšarstvo, za moderne naprave na planinah in racionalni planšarski in planinsko-kmetijski obrat. To bo skušal doseči s predavanji in tečaji, članki in brošurami, prirejanjem planšarskih zborovanj in potovanj, zbiranjem in proučevanjem planinske statistike, ter zastopanjem planšarskih interesov napram javno-pravnim faktorjem in zakonodajnim činiteljem. Pri tem računa na tesno sodelovanje s kmetijskimi podružnicami v planinskih krajih, s planinskimi srečanji in soseskami, z živinorejskimi odseki in mlekarstvenimi organizacijami ter s planinskimi odbori. Predvsem pa se obrača do vseh, ki se jih tiče, do planinskih kmetovalcev samih, da ga podpirajo pri

reševanju perečih planšarskih vprašanj, da se ne bodo reševala brez njih ali celo preko njih. V to svrho namerava v najkrajšem času sklicati zborovanje vseh kmetijskih podružnic iz planinskih krajev v Kranju, kjer se je pred leti vršil prvi planinski dan.

O pospeševanju ovčereje v Sloveniji.

V Sloveniji imamo mnogo krajev, po katerih bi se naši kmetovalci lahko z najboljšim uspehom poprijeli ovčereje. Po svetovni vojni se je pri nas pojavilo mnogo novih tvornic za izdelovanje sukna in raznih pletenin. Volne bi pa lahko pridelala samo Slovenija toliko, da bi nam ista še ostala za izvoz. Pomislimo samo na obsežne planine na Notranjskem, Dolenjskem in Gorenjskem, pa se bodo marsikateremu odprle oči, da se ne zavedamo dobrot, ki nam jih nudi narava.

Samo v kočevskem okraju bi se lahko redilo najmanj 40—50.000 ovac. Kakšno vrednost ta številka predstavlja, je lahko izračunati. Pri plemenski ovci znaša cena za kg žive teže 6 Din.

Če vzamemo za ovco povprečno težo 40 kg, bi stal komad 240 Din. Ako redimo v okraju 50.000 ovac, bi znašala skupna vrednost $50.000 \times 240 \text{ Din} = 1.200.000 \text{ Din}$.

Letni dohodek za volno od 50.000 ovc, ako računamo po 1 kg volne od ovce, bi znašalo 50.000 kg volne po 40 Din za kg denarne vrednosti 2.000.000 dinarjev.

Iz podanih števil je razvidno, da nam ovčereja lahko mnogo koristi. Ker je ovčereja velikega gospodarskega pomena, bo treba posvetiti tej panogi tudi večjo pozornost.

Zanimanje za ovčerejo se je začelo v tekočem letu posebno v kočevskem okraju, kjer je kmetijska podružnica s pomočjo oblastne podpore ljubljanskega oblastnega odbora nabavila v mesecu marcu t. l. dva vagona solčavskih plemenskih ovc (po številu 132 komadov).

To je za začetek že lepo število ovc, vendar pa še daleč ne zadošča potrebam kočevskega okraja.

Da se je ta akcija započela, zasluži agilen odbor kočevske kmet. podružnice z načel. g. nad-geometrom Führerjem priznanje, istotako tudi ljubljanski oblastni odbor, ki je to akcijo z znatno denarno podporo čvrsto podprl.

Želeti bi bilo, da se kaj sličnega zbudi tudi po drugih okrajih naše Slovenije.

Alfonz Zdolšek, Kranj.

Kunčje pasme.

Dnevi razstave kuncev in perutnine so vedno bližje. Ob razstavnih dneh si bode lahko vsak sam поблиžje ogledal to panogo narodnega gospodarstva. Ker se mi dozdeva, da marsikdo ne ve ločiti pasem kuncev drugače kakor z označbo „male pasme“ ali „velike pasme“, za katere uporabljajo nekateri celo ime „Amerikanci“, hočem nekoliko opisati pasme, katere bodo razstavljene na letošnji l. razstavi odseka za rejo perutnine in kuncev Kmetijske družbe v Ljubljani. Iz došlih prijav je razvidno, da bodo raz-

stavljene sledeče pasme: Belgijski orjak, Beli orjak, Modri dunajčan, Beli dunajčan, Havana, Angora, Činčila, Blackandtan in Srebrec.

1. Orjaške pasme.

Največja in najtežja pasma je **Belgijski orjak** v raznih barvah. Telesna dolžina znaša 75 cm in teža do 8 kg. Najmanjša teža je 5 kg. Barve je železno sive, rjave, bele, črne, modre ali rumene. Lise niso dopustne. Je visoke postave in močnih kosti. Ušesa stoje lepo pokonci v obliki rimske črke V. Reja orjakov se ne priporoča začetnikom.

V skupino orjakov štejemo še lisca in ovnača. Velikosti in postave sta iste. **Lisec** ima na snežno-beli temeljni barvi somerno (simetrično) razdeljene lise ter od vratu do repa potekajočo jeguljasto črto, in sicer v modri, črni, sivi ali rumeni barvi. **Ovnač** ima široko čelo, izbočen nos ter močna, ob straneh navzdol viseča uhlja. Zastopan je v vseh barvah.

2. Srednje pasme.

Dunajčan je modre in bele barve. Teža do 5 kg. Modri dunajčan je temnomodre barve. Krzno se uporablja v naravni barvi. Beli dunajčan ima snežno belo dlako svilnatega bleska. Oči ima modre, medtem, ko imajo kunci ostalih belih pasem le rdeče oči. **Angora** ima dolgo, kodrasto dlako, ki je bele, črne, sive ali rumene barve. Teža do 5 kg. To pasmo gojimo zaradi volne, ki jo pridobivamo s striženjem in česanjem. Iz te volne izdelani predmeti so veliko bolj mehki in toplejši. Trije kunci dajo na leto čez 1 kg volne, ki se dobro proda. Cena je od 500—800 Din za kg. **Zajčar** je kunec, ki je zelo sličen divjemu zajcu. Je visoke postave ter težak do 4 kg. Barve je sive ali lisičje - rdeče. Potrebuje zelo prostorno kletko. Najbolje je, da ga gojimo na prostem, da lahko skače, kar je za razvoj njegovega vitkega telesa neobhodno potrebno. **Havana** je kunec temnorjave barve ter krata dlake. Teža do 3 kg. Krzno se uporablja v naravni barvi.

3. Male pasme.

Na prvem mestu omenim „**Srebrec**“, ki je v Sloveniji zelo razširjen. Barve je srebrno-sive, rjave, črne, modre ali rumene. Konci dlak so srebrnega leska, odtod ime pasme. Priporočam jo začetnikom. Zelo utrjena pasma je **Blackandtan**. Živali so na hrbtu črne barve in svilnatega leska. Spodnja stran trebuha in boki so zlatorumene barve. Oči so obrobene z rumenim kolobarčkom. Ušesa so znotraj rumena, istotako spodnji del repa. **Alaska** kunec je svetločrne barve. Krzno je mehko in gosto. Teža do 2,5 kg. Zelo dragoceno krzno nam daje **Pruski kunec**. Je bele barve, rdečih oči; le gobček, noge, ušesa in rep so črne barve. Krzno je kratkodlako in mehko kot žamet. **Činčila** pasma je srebrnkasto-sivo-modre barve s fino goseničasto šaturo. Razlikujemo temeljno, srednjo in pokrivalno barvo dlake. Krzno je gost in mehko ter se uporablja v naravni barvi. Teža do 3,5 kg. To pasmo toplo priporočam vsem rejcem. Ako bi vsak rejec poleg svoje že odbrane pasme držal še plemenski par Činčila, bi zamogli število zimskih Činčila kožic povišati in s tem dvigniti prodajno ceno. Skupno prodajo bi vodil odbor, ki bi oddal sortirane kožice po najvišji dnevni ceni. Končno omenim še novo pasmo **Castorex**, ki je zaradi krzna, ki je

podoben žametu, zelo drag. Par živali te pasme že imamo v Sloveniji. Barve so različne.

4. Pritlikave pasme.

Med pritlikave pasme spada beli Hermelin, ki je komaj 1,5 kg težak ter dragocenega krzna.

Alfonz Inkret.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašnje 35. Imam 3 tedne stare pujske, katere je začelo tresti po prvem tednu, kakor bi jih tresla mrzlica, in sicer kadar sesajo in so na nogah. Kakor hitro pa ležejo, jim odjenja. **Kaj je vzrok tresavosti pujskov in kako jih je zdraviti?** (I. Ž. v T.)

Odgovor: Tresavost je živčna bolezen in posledica krvnega sorodstva. Za plemo take živali niso, bolezen bo pa samodejno izginila, če boste imeli živali na suhem in gorkem in če jih boste ob ugodnem vremenu spuščali vun na prosto. Če nimate nobenega pašnega prostora, dajte jim v svinjak v pripravi nizki tružici prsti in nekoliko klajnega apna ter oglja. Tudi zelene klaje jim ne sme manjkati. —r—

Vprašanje 36. Pri svojih kokoših sem zapazil, da imajo uši. **Kako se odpravijo kurje uši?** (K. D. v Š. ob P.)

Odgovor: Ušive kokoši je naštopati z mrčesnim praškom, in sicer tako, da se prah razprši med perje. Z gumijevo žogo se da to štopanje najlažje izvesti. V ostalem pa skrbite za največjo snago v kurnicah in na sediščih. Skrbeti je tudi za kurja kopališča iz finega peska (mivke) in pepela. —r—

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Orehoviči je zborovala 21. aprila t. l. Od 62 udov je bilo 32 navzočih. O računskem zaključku ni bilo poročila. V odbor so bili izvoljeni: načelnikom Martin Zagorc, za odbornike pa Jos. Penca, Ant. Lužar, Fr. Turk, Ant. Godina in Ant. Pavlič. Za delegata sta bila izvoljena: Ant. Lužar in Jos. Penca. Pri slučajnostih se je sklenilo naročiti en vagon rudn. superfosfata za ajdo in razentega več plugov in travniških bran.

Kmetijska podružnica Zabukovje je zborovala 14. aprila t. l. Od 55 udov je bilo 52 navzočih. V odbor so bili soglasno izvoljeni: Iv. Božič načelnikom, Mih. Alič, Ant. Gračner, Iv. Klenovšek, Saša Dominiko, Jož. Senica, Fr. Kranjc, Jož. Pajk odbornikom. Za delegata je bil izvoljen Senica Jož. Pri slučajnostih se je razpravljalo o naročilih umetnih gnojil in galice.

Kmetijska podružnica v Gornjem gradu je zborovala 14. aprila t. l. Od 31 udov je bilo 8 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je podružnica vrnila svoj dolg za nakup trijeria in da je s tem izpraznila tudi blagajno. Računski zaključek se je soglasno odobril. V odbor so bili izvoljeni: Ant. Kolenc, načelnikom, Jan. Matiaž blagajnikom, Fr. Trobej tajnikom, Fr. Podbrežnik in Ant. Zavolovšek odbornikoma. Zastopnikom podružnice za občni zbor je bil izvoljen Ant. Kolenc.

Kmetijska podružnica v Laškem je zborovala 14. aprila t. l. Od 452 članov je bilo 400 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je živinska razstava, na kateri se je razdelilo 12.000 Din nagrad, prav dobro uspela in da se je brezplačno razdelilo 300 sadnih dreves. za denar pa 1000. Pri nadomestnih volitvah so bili izvoljeni za odbornike: dr. Fr. Jerina in Blaž Kurnik za odbornika, Fr. Senica pa za blagajnika. Za delegate so bili izvoljeni: Mih. Hrastnik, Fr. Senica, dr. Fr. Jerina, Fr. Zimšek, Jož. Bezgovšek, Vinko Lapornik, Jož. Zupan, Iv. Gabršek, Blaž Kurnik, Ant. Teršek in Fr. Goter. Pri slučajnostih se je izrekla

zahvala okrajnemu zastopu, ki je v živinorejske namene žrtvoval skupno 200.000 Din, in sklenilo podvzeti potrebne korake proti zajcu, zaradi orožnih vaj, proti cestnemu kuluku, mestne tehtnice in proti premestitvi dr. Fr. Jerine. Na to je sledilo predavanje dr. Jerine o živinskih potnih listih, o cepljenju in o pravilniku za podpore v slučajih, če živina pogine.

GOSPODARSKE STVARI.

Brezobrestna posojila za obnovo vinogradov. Mariborska oblastna samouprava bo dajala vinogradnikom, ki so zaupanja vredni in ki iz lastnih sredstev ne morejo obnoviti svojega vinograda, brezobrestna posojila, in sicer za $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ ha vinograda in v višini 4000 do 6000 Din za $\frac{1}{4}$ ha. Posojilo se izplača v več obrokih, in sicer po končanem rigolanju in po končanem nasadu. Prošnje za posojila je vlagati pri samoupravi mariborske oblasti v Mariboru in kolekovati s 5 Din, zadnji čas do 5. julija 1929. V prošnji je navesti: ime prošnjika in njegovo bivališče z navedbo hišne številke in pošte, parcelno številko, ki jo ima vinograd, katastralno občino in obseg parcele, slednjič vsoto, za katero prosi. Vsaki prošnji mora biti dodan zemljeknjižni izpisek in poseben list vsega posestva, ki ga ima prošnjik. Posojila se dovoljujejo po posebnem pravilniku, ki ga je izdala mariborska oblast. Posojila se morajo vrniti v 10 letnih obrokih.

Vinotoč pod vejo. Za točno vina pod vejo ni treba posebnega dovoljenja od strani okrajnega glavarstva, pač pa je treba tak vinotoč prijaviti županstvu in finančni kontroli. To je potrebno zaradi odmere trošarine. Vsak vinogradnik toči lahko svoje vino pod vejo, če zadosti tem predpisom. Odvzame se mu pa ta pravica, ako se pregreši n. pr. s tem, da toči vino, ki ga je sam kupil ali če toči vino iz sosednjega vinograda, ali če se pregreši proti zdravstvenim predpisom itd. To objavljamo z ozirom na odlok finančnega ministrstva št. 134199/29.

Odredbe proti trpinčenju živali, proti lovu koristnih ptic in proti poškodovanju dreves. Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal na odlok ministrstva za notranje zadeve stroge odredbe proti trpinčenju živine, bodisi vprežne ali pa namenjene za prodajo, dalje za nedoraslo mladino proti lovu koristnih ptic in proti poškodbi sadnega drevja in drugih nasadov. Tudi oblastni odbor je izdal ukrepe o varstvu ptic, ki so koristne kmetijstvu, zlasti ob času, ko gnezdi in odgajajo mladiče in ko se selijo. Vsa županstva so pozvana, da zasledujejo take prestopke in da jih strogo kaznujejo.

Bencinske motorje za kmetijsko gospodarstvo razstavijo na letošnjem Velesejmu v Ljubljani od 30. maja do 9. junija sledeče tvrdke: Staniček Kuneš in drug, Vukovar, Wichterle & Kovarik, Prostějov - ČSR, Lorenz Ignac, Kromeriz - ČSR, Paternioner Valentin, Klagenfurt, Avstrija, Bratu Parikove, Napajedla - ČSR.

Največja razstava poljedelskih strojev in orodja. Že lanskoletna jesenska jubilejna kmetijska razstava na Ljubljanskem velesejmu je prikazala obsežno razstavo poljedelskih strojev in orodja. Letošnja razstava kmetijskih strojev na Velesejmu od 30. maja do 9. junija pa bo lanskoletno še znatno prekosila. Razstavljeni bodo vsakovrstni stroji, od preprostega do najbolj dragega in za vse vrste gospodarstva. Nudena bo velika izbira poljedelskega orodja in strojev za mlekarstvo. Večina strojev bo v obratu. Razstave se udeležijo domače tvrdke in one iz inozemstva, zlasti Češkoslovaške, Avstrije, Nemčije, Ogrske, Francije, Amerike, Švedske, Danske. Poljedelske stroje razstavi 12 tvrdk, poljedelsko orodje 16 tvrdk, male bencinske motorje za pogon strojev 3 tvrdke, stroje za mlekarstvo 4 tvrdke. Kmetovalce opozarjamo, da so razstavljeni na Velesejmu najrazličnejši predmeti. Naj omenimo samo še zvonove, gasilsko orodje, jermenarski izdelki, verige, različni vozovi itd.

KMETIJSKE NOVICE.

Nj. Vel. Kralj Aleksander I. je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo obeh letošnjih glavnih prireditev Ljubljanskega velesejma: IX. mednarodnega vzorčnega velesejma od 30. maja do 9. junija in jesenskega sejma „Ljubljana v jeseni“ od 31. avgusta do 9. septembra.

KNJIŽEVNOST.

Dr. St. Bevk: Zdravilne rastline v besedi in podobi z navodilom, kako se nabirajo in suse. Str. 80, cena 6 l/in. — Oblastni odbor Pomladka rdečega križa v Ljubljani je izdal drugi zvezek svoje knjižnice, ki obsega zgornje delce odličnega našega botanika. Ker je Slovenija jako bogata zdravilnih zelišč in bi njih nabiranje lahko tvorilo vir dohodkov zlasti revnih slojev, smo take delce že dolgo nujno potrebovali. Sedaj ga imamo. Obsega popis in slike 44 najvažnejših zdravilnih rastlin, ki rastejo pri nas v večjih množinah, dalje strokovna navodila glede njih nabiranja, sušenja in prodajanja ter končno jako priročen koledarček za nabiranje. Ker je knjižica pisana v izredno prijetni, domači besedi in cena jako nizka, smo prepričani, da bo prišla v slednjo slovensko vas, zlasti pa v roke mladini. Dobi se po vseh knjigarnah in na vseh pri P. R. K. organiziranih solah.

Prof. dr. Mandekič: „Kukuruz“. Pod tem naslovom je izšla v hrvatskem jeziku zopet nova brošura o koruzi, ki jo je spisal najbolj znani poljedelski pisatelj prof. dr. Mandekič, ki je dosedaj poljudno obdelal že razne stroke našega kmetijstva. V tej brošuri opisuje dr. Mandekič vse, kar je treba vedeti o pridelovanju koruze. Poleg opisa raznih vrst koruze, je obširno obdelal gnojenje na podlagi lastnih izkušenj in uspehov, prav tako pa tudi vsa ostala vprašanja o pridelovanju te važne rastline. Knjižica šteje 53 strani in 19 slik in stane 10 Din. Naročiti jo je pri Upravi „Gospodarskih Novin“, Zagreb 6., poštini predal 61. Dobiti jo je pa tudi po boljših knjigarnah. Znesek kaže naprej poslati, ker stane po povzetju za 6 Din več.

DRUŽBENE VESTI.

SPREJEM NOVIH ČLANOV. V seji direktorija, 16. maja t. l., se je sklenilo, da se imajo sprejeti za družbene člane iz bivše Kranjske med priglasi in tisti, ki so se sami priglasi, od onih pa, ki so bili priglasi v večjih skupinah, le tisti, ki so bili člani že leta 1927., in to tudi, če so leta 1928. izostali s članarino. Vsi drugi se imajo sprejeti za podporne člane. Članom podružnic, ki temu pritrdijo, se bo začel „Kmetovalec“ takoj razpošiljati.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo,
dne 4. maja 1929.

(Nadaljevanje in konec.)

G. predsednik je poročal o posojilu od 1.000.000 Din, ki ga je družbi dovolila direkcija za kmetijski kredit v Beogradu proti vknjižbi na njene nepremičnine. Ker je pa ta vsota za družbeni obrat premizka, je bil mnenja, da se to posojilo ne sprejme in ne obremeni s tem družbene imenovine, ker bi družba izgubila s tem kredit pri tukajšnjih denarnih zavodih. **G. Petovar** je pojasnil, da je pred kakimi 14 dnevi sklenila direkcija zvišati to posojilo na 2.000.000 Din. Glavni odbor je sklenil, da se dovoli

Ljubljanski velesejm od 30. maja do 9. junija 1929.

Razstava kmetijskih strojev.

Razstava perutnine
od 30. maja do 3. junija 1929.

Razstava kuncev
od 5. junija do 9. junija 1929.

Oficijelni katalog IX. velesejma v Ljubljani izide na dan otvoritve dne 30. maja t. l. v samozaložbi tvrdke „Saturn“ v Ljubljani. Katalog bo izvrsten svetovalec interesantom ne samo med Velesejmom, ampak tudi med letom. Vseboval bo pa tudi aktualne članke in mnogo lepih slik na finem papirju.

Poslovne ure na letošnjem Ljubljanskem velesejmu. IX. Mednarodni vzorčni velesejem bo odprt za promet nepretrgoma od 8. do 19. ure vsak dan od 31. maja do 9. junija t. l. Na dan otvoritve dne 30. maja bo sejmišče splošno pristopno od 12. ure dalje.

vnjizba za to posojilo na družbene nepremičnine le tedaj, če bo družbi res dovoljen kredit dveh milijonov. Tozadevno je vprašati direkcijo v Beogradu.

Določitev občnega zbora. Glavni odbor ima določiti dan občnega zbora, da se pravočasno objavi v „Kmetovalcu“. Sklep zadnjega občnega zbora je bil, da se vrši ta občni zbor maja ali junija. Ker je pa dotedaj premalo časa, da bi se mogli vršiti vsi občni zbori podružnic, je bil mnenja, da se to zborovanje odloži na poznejši čas. O tem predlogu se je razvila daljša debata, pri kateri sta bila stavljeni dva predloga: Dr. Milavec je poudarjal, da se mora upoštevati sklep družbenega zbora in zato se naj skliče občni zbor v četrtek, 11. julija. G. Pipan je pa predlagal četrtek, 5. septembra, ob času razstave na Velesejmu. Za predlog g. dr. Milavca je glasovalo 8 odbornikov, za g. Pipana pa ostalih 11 odbornikov. **Občni zbor je bil torej določen za 5. septembra.**

G. Brenčič je zahteval, da se zabeleži v zapisnik, da večina v odboru ni upoštevala sklepa občnega zbora.

Sprejem novih članov. G. predsednik je prečital daljše poročilo o načinu nabiranja članov v tem letu, iz katerega je bilo razvidno, da so se letos nabirali člani pod vplivom neke okrožnice Jugoslov. Kmečke zveze in tajništva S. L. S. v Novem mestu. Nato se je razvila dolgotrajna debata, v kateri so zastopali nekateri člani stališče, da se morajo sprejeti vsi priglašeni člani, ker je to v zmislu pravil in v korist Kmetijske družbe; večina je pa bila proti temu stališču in zahtevala, da se naj odklonijo vsi tisti člani, ki so bili prijavljeni na podlagi agitacije, označene v okrožnici.

Končno sta stavila gg. odbornika Milavec - Steblovnik naslednji predlog:

Glavni odbor naj načelno sprejme vse dosedaj priglašene ude, vendar se naj v najkrajšem času preišče, v koliko so bili eni ali drugi prijavljeni brez vednosti ali proti njih volji. Odklonijo naj se vsi tisti, ki ne odgovarjajo pogojem § 4. družbenih pravil in pa tisti, ki so bili vpisani brez vednosti ali proti svoji volji. Za ta predlog je glasovalo 8 odbornikov in je torej propadel.

Sledil je predlog gg. Petovar-Trček, ki se je glasil:

Glede na to, da so bili člani pri nekaterih obstoječih in bivših podružnicah priglašeni en masse pod vplivom okrožnice Jugosl. kmečke zveze, kar krši avtonomijo družbe kot zasebno-pravnega društva, uvaja politiko ter vodi v absurd, predlaga:

1. Priglašeni člani iz bivše Štajerske naj se sprejmejo, ker so se očitno priglasili na lastno željo.

2. Prijavljeni člani iz bivše Kranjske, se naj sprejmejo, v kolikor je gotovo, da so se prijavili sami. Vse en masse priglašene, se načelno odkloni.

Direktorij naj pregleda vse prijave pole in druge podatke ter ugotovi, kateri so bili prijavljeni pod vplivom okrožnice. Ti se odklonijo.

3. Objavi naj se načelen sklep, da se bo vselej in vse prijavljene odklonilo, ki se ne priglašajo na lastno iniciativo.

Ta predlog je bil sprejet z 11 glasovi.

Na to je manjšina 8 odbornikov zapustila sejo.

Ostali odborniki so sklepali nadalje o tem, na kakšen način naj se odklonjenim udom vrne vplačana udnina. Do sklepa ni prišlo.

Slučajnosti. G. Bajuk je predlagal, naj bi se družba zanimala za odredbo, ki predpisuje zamenjavo parcel brez vplačanja vpisnih taks, ki je bila v veljavi pred vojno. Sedaj je ta odredba ukinjena in pomenja ta ukinitve za kmetijsko komasacijo precejšnjo škodo. Nadalje naj družba začne v „Kmetovalcu“ propagirati komasacijo, t. j. zlozbo zemljišč, da se bodo kmetje poslužili ugodnosti, ki jim v tem pogledu nudi zakon.

G. dr. Spiller je pojasnil stanje glede komasacije in navedel par primerov, po katerih se je to že izvršilo. Na podlagi teh bo sam sestavil primerne članke za „Kmetovalca“. Obenem pa tudi predlog na oblasti, da se ta akcija še nadalje izvaja.

G. dr. Spiller je predlagal, naj bi Kmetijska družba započela akcijo, da se začne meliorirati Ljubljansko barje, od katerega dela je odvisna pridobitev 16.000 ha zemlje za poljedelstvo. Tozadevno akcijo je urgirati pri kmetijskem ministrstvu.

Ker ni bilo drugih predlog, je g. predsednik ob tri četrti na 3. popoldne zaključil odborovo sejo.

VABILA

k obcnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Opomba. Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

V nedeljo, 16. junija 1929.:

Horjul, ob treh popoldne v Kmetijskem društvu; **Jesenice**, ob devetih popoldne v občinski posvetovalnici; **Konjice**, ob polu devetih popoldne v Katoliškem domu; **Rovte** pri Logatcu, ob sedmih zjutraj v Društvenem domu; **Šiška**, ob devetih popoldne pri načelniku, Zgornja Šiška, 39; **Teharje**, po rani sv. maši v šoli;

v nedeljo, 23. junija 1929.:

Cerknica, ob eni popoldne pri načelniku Josipu Braniselju; **Kozje**, po prvi sv. maši v gostilni g. Franca Gučeka; **Sv. Marko** niže Ptuja, ob polu osmih zjutraj v šoli; **Zapoge** ob desetih popoldne pri načelniku, 4;

Veržej, v nedeljo, 7. julija 1929. ob osmih zjutraj v I. razredu ljudske šole; **Zavrč**, v nedeljo, 4. avgusta 1929. po rani službi božji v stari šoli.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Ivo Sancin. — Za tiskarno odgovoren Janez Vehar.

Prepojenje krav.

»... Preko 300 krav zdravljenih z »Bissulin«-om vse z dobrim uspehom, vse krave so pravilno teletile.«

Tierarzt Dr. S. Berf. Tierärztl. Wochenschr. 24. Jahrg. Nr. 16.

»Bissulin« se izdaja le na živinozdravniško odredbo. H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen. Brošure o bolezni razpošilja: Zastopstvo: »Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Najboljši in najekonomičnejši

elektromotorji

iz znanih čeških tovarn

Skodovi Zavodi v Plznju

se nahajajo v velikosti od $\frac{1}{4}$ do 30 ks. stalno v naši zalogi v Ljubljani. — Obrnite se na:

ZASTOPSTVO ŠKODOVIH ZAVODOV
Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 7.

Telefon šte. 2966.

Vitlji (gepelj) EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680.—, EGB24 za 2 konja po Din 3230.—, transmisija za vitelj ER po Din 1630.—, D800 po Din 540.—.

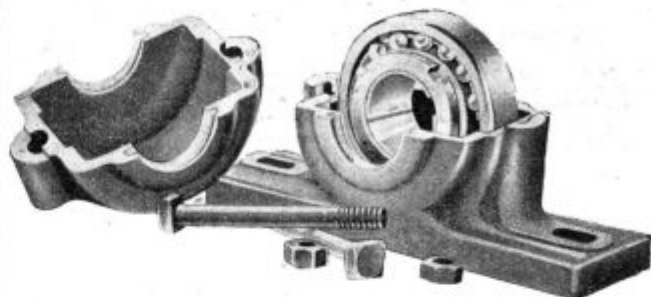
Mlatilnice ročne ERM po Din 2720, za pogon z motorjem ali vitljem ZM18 2200 Din, ZMVS po Din 5850.—.

Drobiljač (šrotar) »Gloria 6« po Din 4950.—, MK2 za ročni pogon po Din 850.—.

Kosilnica Herkules enovprežna po Din 2500.—.

Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad.

Bencin-motor Lorenz 3HP po Din 11.500.—, 4HP po Din 15.500.—.

SKF

KROGLIČNA LEŽIŠČA

priznано najboljši švedski izdelek za MLATILNICE IN VSAKOVRSNE TRANSMISIJE so vedno na zalogi pri tvrdki:

SCHNEIDER & VEROVŠEK

trgovina z železnino in stroji

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 16.

"BELI"

specijalno sredstvo proti obadom, ščiti živino poleti in jo ohrani zdravo in delazmožno. Dobiva se povsod.

DR. A. KANSKY

kemična tovarna

LJUBLJANA

GLEDALEŠKA ULICA ŠTEV. 8.

IFLA-SILO

Sporočite število glav svoje živine ter še danes zahtevajte brezplačni silo-prospekt!

„IFLA-SILO“ D. Z. MARIBOR

KOROŠCEVA ULICA ŠTEV. 39.

1. Prehranimo več živine.
2. Pozimi imamo sočne krme in več mleka.
3. Uporabimo vso letino, ki jo noben dež več ne pokvari
4. Ohranimo cvete in liste, bogate na beljakovini in preprečimo vsako potrato.
5. Prihranimo na prostoru in je varno proti ognju.
6. Pocen produkcijo bolj kot nobena druga kmet. naprava. Silaža je zimska paša, jo lahko krmimo govedu, svinjam in konjem.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA) ULICA ŠTEV. 1.

Račun poštne hranilnice št. 14.257 Brzjav »Kmeti dom« Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, pri trimesečni odpovedi po 7 $\frac{1}{2}$ %, brez odbitka davka na rente.

Stanje vlog 25.000.000 dinarjev. — Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Strankam nudi brezplačno poštne položnice za naaganje denarja. — Vlozne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez preključenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročitvu, na vključbo in zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 $\frac{1}{2}$ in od 3—4 $\frac{1}{2}$, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$.

PODRUŽNICA V MARIBORU, SLOMŠKOV TRG ŠTEV. 3, PRITLIČJE, (POLEG STOLNE CERKVE).

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Vsakega 10, in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Unda - Radio

Radio - Aparate in sestavne dele nudi kmetovalcem tudi na obroke: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Teodor Drenig, Ljubljana, Drenikov vrh.

Najnovejše štedilnike.

Kotle, peči, vrata, mreže, ventilacije, predpražnike, želez. korita za svinlake, okna in mlekarske potrebščine, izdeluje in razpošilja po nizkih cenah: Jakob Malenšek, železo-konstrukcijska delavnica Boh. Blstrica. 17

Kupujemo

srebro, srebro, platin, srebrne krone. Prevzamemo v pozlatenje in posrebrjenje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Siska, Sv. Jerneja c. 8. 42

Letnike

„Slovenski Sadjar“ 1915—1927 po 10 Din in „Slovenski Čebelar 1904—1922 po 5 Din prodam. Rup. Brovet, Trebnje. 133

Oskrbnik se išče.

Za posetstvo približno 50 oralo veljiko, z velikim hmeljnikom in sadnim vrtom, kateri je strokovnjak v gojenju hmelja in sadnih dreves, ter drugih gospodarskih opravilih in živinoreji, deloma proti mesečni plači, deloma pa udeležbi na donosu. — Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo kmetovalca pod oznako „Hmeljnik štev. 145.“ 145

Kupim dve telički

4—6 tednov stare, prave pinčayske pasme za pleme od dobrih krav. Naslov I. Vilar, Dob pri Domžalah. 153

Motor

3 K. s. volt 380/220 za vrtilni tok, skoraj nov, z zaganjačem in števce, ima na prodaj: Franc Peterlin, Preserje, p. Radomlje. 161

Kupimo bika

zdravega, en in pol do dve leti starega, montažonske pasme. Ponudbe z označeno ceno le poslati na Upravo dobra, Bežanec, pošta Pregrada. (Hrvatsko). 160

I. H. C. bencin motor 5 H. P.

mlatilnico z tresali in sitom na skupnem vozu, rabljeno, dobro ohranjeno, prodaja po polovično ceno: Josip Držaj, Jernejavas 13, p. Črnomelj. 157

Mlado dekle iz dežele,

inteligentno, ki je izvršila ljudsko šolo, se išče za večje perutinarstvo pri Zagrebu. Začetna plača Din 250 in cela oskrba. Po treh mesecih zadovoljivem službovanju se povzra plača na Din 300. — Ponudbe je poslati na: Vlastelinstvo Jaska v Jastrebarskem pri Zagrebu. 156

Travnik

v Vnanih Gorah (v Žvak), ki meri 1 joh (5600 m²) prodam za 15.000 Din. Josip Babnik, Dravljica št. 44, p. St. Vid nad Ljubljano. 147

Kosilni stroj

malo rabljen, ima na prodaj Kmetijska podružnica v Sodražici. (Dolenjsko). 154

Čisto nov čebelnjak

z 12 kom. Znidarščevimi panji in vse čebelarstvo orodje prodaja I. Vilar, posestnik, Dob pri Domžalah. 152

Vabilo

na občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice na Vinici, Belakrušna, ki bo dne 16. junija 1929 ob 13. uri v zadrugi pisarni z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. 146

Lepega montažonskega bika

premovanega, starega 16 mesecev, ima na prodaj: Adolf Longo, posestnik, Malo Mraševo, p. Sv. Križ pri Kostanjevici. 148

Travniška brana

nerabljen, z zvezdatimi členki in konjsko opravo ima prav poceni na prodaj: Leopold Stemberger, posestnik, Gabrovlje 24, p. Konjice. 150

Hlapca

za vsa poljska dela in pastirja takoj sprejem Leopold Stemberger, Gabrovlje 24, p. Konjice. 151

Stoječ bukov les

jako lep za hlode 200, za drva in ogelje 3000 m³, se ugodno prodaja. Naslov: Poštno ležeče Radovljica, „Bukovina“. 149

Vabilo

na IX. redni občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice v St. Jerneju na Dolenjskem, t. z. z. n. z. ki se vrši dne 9. junija 1929 ob 9. uri dopoldne v posojilniških prostorih. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in računski zaključek za l. 1928. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Volitev nadzorstva. 4. Slučajnosti. — V slučaju nesklepnosti se vrši drugi občni zbor pol ure pozneje, ki sklepa brez ozira na število navzočih članov. — Načelstvo. 158

I. JAX & SIN

Ljubljana, Gospodstvska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in šivalni stroji za rodbino in obrt.
Vozna kolesa Styria Dürkoop, Ceniki zastoj in franko.

Varujte svoje prašiče pred rdečico!

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev je vedno učinkujoče zdravilo, ker očisti prebavila in odvalja iz njih kužne bacile! Pospešuje tek in rezo zdravim živalim ter pri obolelih pravočasno uporabljen zaščiti izbruh rdečice. Zato imejte ta prašek vedno doma ter ga podajajte 2 krat na teden svojim prašičem, da ne bodo oboleli in se bodo dobro redili! 1 zavoj z opisom bolezni in živinozdravniškim navodilom 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar v pisnu naprej poštnine prosto, sicer povzete! V zalogi vsa druga zdravila za živino! Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! Naroča in dobi se edino v lekarni „pri angelju varhu“ na Vrhniki! 159

Gepelj

dobro ohranjen, ima na prodaj Urban Hafner, Zalnica 21, p. Škofja Loka. 155

„Flugs“

patentirane kose s kosirjem, si ogledite na ljubljanskem velesejmu paviljon J, prostor 647. 162

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebilitet in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma. Cena: 5 št.: t, 46 Din, 10 škat, 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4
(Zraven Rotovža.)

Kupujte brusne kamne

„Diamond“

Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železnino.

Ali se hočete rešiti svojega

REVMATIZMA, PROTINA?

Bodenje in trganje po udih in členkih, vtečenje udov, sključene roke in noge, trganje, bodenje in vlečenje po raznih delih telesa, seveda tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in protina, ki se morajo odstraniti ker sicer bolezen še bolj napreduje.

JAZ VAM NUDIM

zdravilno pijačo, ki razkroja sečno kislino, pospešuje presnavljanje in izločevanje, torej ne takozvano univerzalno ali tajno zdravilo (nogo proizvod,

ki ga „proži“ samo mati priroda za blaginjo (trpečega človeštva).

[Dam vsakemu] brezplačno poizkušnjo!

Pišite mi takoj, pa dobite od mojih, po vsem svetu obstoječih skladišč popolnoma zastoj in poštnine prosto poskušnjo obenem s poučno razpravo. Nato se boste sami prepričali o neškodljivosti tega leka in o njegovem hitrem delovanju.

AUGUST MARZKE, 'BERLIN' - WILMERSDORF
BRUCHSALERSTRASSE NR. 5. Abt. 49.

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1 ¹ / ₂ stran	Din 2400—	1 ¹ / ₄ strani	Din 400—
1 ¹ / ₃ strani	Din 1200—	1 ¹ / ₈ strani	Din 300—
1 ¹ / ₆ strani	Din 800—	1 ¹ / ₁₂ strani	Din 200—
1 ¹ / ₈ strani	Din 600—	1 ¹ / ₂₄ strani	Din 100—
Priloga listu stane Din 1500—		Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20—	
vsaka nadaljna beseda 1 Din.			

Kmetovalci udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjovcu pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Deteljna, travna in druga semena, glej prejšnjo številko „Kmetovalca“.

Korenjevo seme, Saalfeldsko po Din 50.—

Semenska pesa: Mamut, rdeča po Din 15.— za kg.

Semenska grahara, (grahica) jara, po Din 6.— za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 275 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 80 kg po Din 3.50 za kg. Pri vagonškem odjemu po Din 3.35 za kg franco vsaka postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol, 42% po Din 180.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 95.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 90.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal - Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforov kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka, 30% fosforove kisline, 1/4% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 94.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Krmila:

Klajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.50 za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in toščice po Din 3.80.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.— za kg, na drobno Din 7.50 za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtnne potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z amabalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola v škatlicah po 1/8 kg po Din 8.—; v škatlicah po 1/4 kg po Din 15.—; 1/2 kg po Din 28.—

Eoonit za čiščenje vina po Din 50.— za kg

Fenolitaleinov papir za preizkušanje galicnih zmesi po Din 1.— za zvez.

Gumijeve cev za škropilnice po Din 15.— za meter, tenke po Din 8.—

Gumijeve kroglice po 2.— in 2.50 Din, plošče po Din 10.

Gumijeve vezi Continental, kg po 120.— Din.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/4 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložitljiv aparat.

Modra galica 98/99% po 8.50 Din, za polvagono do-
bavo po 8.40 Din, za cele vagone po 8.30 Din.

Natrij bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—

Rafijevno lile, kg po 24.— Din.

Salolidin (antiklor, natrijev tiosulfat) v sodih po 300 kg
po Din 5.20 za kg, v sodih po 100 kg po Din 5.40 za kg, v
manjših količinah po Din 5.60 za kg.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju, v zavitkih po
pol kg Din 65, po 1 kg Din 120.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—
Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz mede-
nine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice franc. „Automatique“, nahrbtnne Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke
„Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi po-
daljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in
patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120,
velike po Din 160.

Škropilnice ročne. Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po
2 lit. Din 210, ponikljane 1 lit. Din 220, 2 lit. Din 225.

Škropilnice, Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigg po
Din 640.— komad, s pumpo na potek po Din 640.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 500,
sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijske družba po
Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500.—, original.
Austria po Din 500.— za komad.

Urania - zelenilo v zavitkih po 1 kg, cena Din 60, v za-
vitkih po 1/2 kg po Din 33.—

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršil-
nik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov
razpršilnik za trte po Din 90.— za komad, za drevje in hmelj
po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo
Seltz po Din 120.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 3.90 za
1 kg, z 3% galice po Din 4.20 za 1 kg.

Žveplov trakovi na azbestu po Din 16 za kg

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad

Žveplalniki ročni po Din 65.—, nahrbtnni Vermorel po
Din 450.—, kovina po Din 420.—

Zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja
sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja
in trt od Din 20 do Din 30.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov in goseničnih
gnezd Din 135.— do 150.—, peresa k škarjam po Din 1.—

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40.— do 90.—

Drevesne ščetke (krtače), za čiščenje debel in vej na sta-
rem drevju od Din 22.— do Din 40.—

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.— do Din 80.—

Strgule za drevje po Din 30.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Vrtno zalivalke „Jajag“ 10 l Din 180.—, 14 l Din 215.—,
16 l Din 225.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 lit. Din 1250,
80 lit. Din 1625, 100 lit. Din 1725, 120 lit. Din 1850.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiraki „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof.
Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, AX za
40 lit. po Din 1000, M za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit.
po Din 1250, F za 140 lit. po Din 1700, A za 200 lit. po Din 2500

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za
60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s
podstavkom Din 2750.

Pinjke št. 1, za 5 l po Din 620.—, št. 2, za 10 l po Din 750.

Hoybergov aparat za določanje toščobe v mleku in sme-
tanu tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr
Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Koda-
nja) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25,
100 g po Din 45, 500 g po Din 200.—

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Sesalke za gnojnico (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930
360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000,
290/420 cm po Din 1150.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 20
Živnozdravniški predmeti (češki izdelek); trokarji za
teleta po Din 70, trokarji za goved okrogli po Din 45, okrogli
z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po
Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved,
ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po
Din 50; požiralnikove cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160,
za goved po Din 130, 150 in 320; kateter (za puščanje skalnice)
za samice po Din 50, za samce po Din 85; emaskulator po
Din 250; gumijev precep (obroč) po Din 8; klešče za vde-
vanje teh obročev po Din 170; toplomer za merjenje vročine
po Din 25; zračni filter po Din 110; gum. balon k temu po
Din 35; zaustavljaj (proti vhašanju sravnice) po Din 40, iri-
gatorji kompletni (a 3 litr.) po Din 65; klešče za tetoviranje
za tromestna števila, z 2 garniturama števil 1—10 po Din 500.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne 10—16 zob po 12.50—20 Din.

Lopate za štihanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 rogli po Din 13.—, s 4 po 14.— Din.

Vile s 3 rogli, garantirano po Din 23.—, s 4 po 25.— Din.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmeto-
valcu štev. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, sred-
nji po Din 62.—, velik po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600.—, D10MN po Din 1050.—, D9SS po
Din 1100.—

D8MN po Din 990.—; D7MN po Din 900.—, s plužno na
vijake Din 1150.—; D6MN po Din 750.—; D5MN po Din 700.—;

obračalni NW7 po Din 1150.—; NW5 po Din 1130.—; z obra-
čalno osjo po Din 1300.—; dvojni obračalni plug BW5 po
1650.— Din; dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520.—

Ospalnik BHR po Din 400; DHUN po Din 700.—

Glave D9SS po Din 410.—, D8MN po Din 350, D7MN po
Din 300.—; D6MN po Din 270.—; SUN na dve brazdi 420 Din,

za izkopavanje krompirja po Din 280.—, za osipavanje 300.—
Din; HNW7 po Din 470.—; značnik po Din 500.—

Lemeži za D8 po Din 35.—, za D7 po Din 30, za D6 po
Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1780; z 9 peresnimi
noži po Din 1890.

Plužne enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljač po Din 650.

Plugi HSCS: znamke UP5 po Din 825.—, UP6 po Din
870.—, UP7 po Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Dvodelné njivske MI 780 Din, MII 750 Din, MIVb 600 Din.

Trdelna njivska Ia po Din 1600.—, GE3 po Din 1150.—

Lahke posevne IVaL po Din 520.—; IVbL po Din 450.—

Deske za D6MN po Din 90.—; za D7MN po Din 100.—

Travniki skarifikator na visokih kolesih Darius 14
14 premikalnimi travn. noži po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleten po
Din 1280 za komad, Ara 16 po Din 1520.—

Travnike brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—,
4 po Din 1050.—

Triljerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3200.—, II/1a
po Din 2300.— komad, V/2 po Din 4700.—

Triljer „Feniks“ po Din 3500.— komad

Sejalni stroji 13 vrstni znam. 4b po Din 5350.—; 9 vrstni
H9b po Din 2360.—; 5 vrstni H5b po Din 1650.—

Slamoreznice Kaub: VS10 brez sklopke po Din 2090.—,
VFS12 s sklopko po Din 2450.—, VFS12 s sklopko in verigo
po Din 2900.—, CCH12 za pogon z motorjem ali vitlom po
Din 4050.—

Slamoreznice Borek: JS8 po Din 1680.—, VS10 po Din
1900.— VFS12 po Din 2150.—, VFS12 za verigo po Din 2300.—

VFS14 za verigo po Din 2770.—, Alpina po Din 2230.—, HLC za
ročni ali motorni pogon po Din 2800.—, EAS za motorni pogon
po 3600.—, ERS s stremi noži po Din 5700.—

Robkači za koruzo EMRV z ventilatorjem po Din 1180.—,
EMR po Din 1120.—, mali ročni Mignon po Din 110.—

Planeti št. 8 — kot okopalnik ospalnik in kultivator,
globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.